

The Risk Management of Fix It Center under Surat Thani Province Vocational Education Office

Setthakit Balmuang^{1*} Samit Onkong¹ and Boonlert Weeraponkan¹

¹ Department of Buddhist Educational Administration, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Setthakit35@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) study the management of Fix it Center, (2) study the guidelines the risk management of Fix it Centers, (3) present and evaluate risk management of the Fix it Centers of colleges under the Surat Thani Vocational Education Office. This study is a qualitative research. Data were collected from in-depth interviews with 15 key informants, in-depth interviews with 5 people in drafting guidelines, group discussions with 7 experts (Focus Group), and descriptive data analysis. The findings of research results were as s follows Conditions of repair center management created for the community of the colleges under the Surat Thani Vocational Education Office. that there had been a survey of service areas but not Covers all services and management of repair centers for communities, the current condition has risks in terms of exiting Providing services with a limited budget The number of teachers is insufficient. People have little time to participate in training. Management guidelines Risks from community repair (Fix it) centers of colleges under the Surat Thani Vocational Education Office Scope of center administration Repairing and building for the community includes: 1) Organizational environment, 2) setting objectives, 3) Event identification, 4) Risk assessment, 5) Risk response, 6) Control activities, 7) Information and communication, 8) Monitoring Evaluate. Results of presentation and evaluation of risk management guidelines for community repair centers of affiliated colleges Surat Thani Provincial Vocational Education Office. There is a possibility is appropriate and helpful There were suggestions from the experts in the group discussion that Practical guidelines for the risk of management at community repair centers of affiliated colleges Surat Thani Provincial Vocational Education Office and can be used as a guideline for all colleges under the Office of the Vocational Education Commission.

Keywords: The Risk Management, Fix It Center, Vocational Education Office

การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เศรษฐกิจ บาลเมือง^{1*} สามิตร อ่อนคง¹ และ บุญเลิศ วีระพรกานต์¹

¹ สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Setthakit35@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (3) เพื่อนำเสนอและประเมินการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน สัมภาษณ์เชิงลึกในการร่างแนวทางจำนวน 5 คน สนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group) จำนวน 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี นั้นมีการสำรวจพื้นที่การให้บริการ แต่ไม่ครอบคลุมทุกการให้บริการ และการจัดการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน สภาพปัจจุบัน มีความเสี่ยงในด้านการออกให้บริการ งบประมาณมีจำกัด จำนวนครูมีไม่เพียงพอ ประชาชนมีเวลาในการเข้าร่วมอบรมน้อย แนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขอบข่ายการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ 4) การประเมินความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยง 6) กิจกรรมควบคุม 7) สารสนเทศและการสื่อสาร 8) การติดตามประเมินผล ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มว่า แนวทางใช้ได้จริงในการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง, ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน, สถานศึกษา

© 2024 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนในด้านวิชาชีพที่มีฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถ นำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ระยะที่ 1 ซึ่งมีการปฏิบัติงานการให้บริการ เป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ให้ คำแนะนำด้านการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงรักษา เครื่องมือ อุปกรณ์การประกอบอาชีพและเครื่องใช้ในครัวเรือน เสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษาได้ปฏิบัติงานจริง การดำเนินการดังกล่าวสามารถส่งผลให้ประชาชน เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างมากและเกิดผลดีในด้านภาพลักษณ์และความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสุขอนามัยและกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง มีศักยภาพการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการ

ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน วิทยาลัยภาครัฐที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้จัดทำ โครงการพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามยุทธศาสตร์ ประชากรที่มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มี กิจกรรม 1) บริการซ่อม (Repair) เครื่องมือ/เครื่องจักรกลการเกษตร ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า/เครื่องใช้ใน ครั้วเรือน และอื่นๆ ให้คำแนะนำวิธีการใช้ การดูแลรักษา 2) บริการสร้าง (Build) อาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพ โดยมีการสำรวจอาชีพตามความต้องการของชุมชน จัดทำหลักสูตรอาชีพ หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการและ การจัดอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญหรือครูร่วมกับนักเรียน นักศึกษา และ 3) บริการพัฒนา (Top Up) ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยครูนำนักเรียน นักศึกษาไปศึกษาเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีหรือสร้างนวัตกรรมร่วมกับ ชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานแบบ บูรณาการ คุรุจัดการเรียน การสอนเชิงบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน และนักเรียน นักศึกษามีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ บริการชุมชนอันจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการ “ลดรายจ่าย เพิ่ม รายได้ ขยาย โอกาส” สู่ Thailand 4.0 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

การดำเนินการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย ซึ่ง ในแง่ของประชาชนได้รับคำแนะนำถ่ายทอดความรู้เพื่อให้รู้วิธีการดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ และช่วยพัฒนาทักษะช่าง ชุมชนให้สามารถซ่อมบำรุงอุปกรณ์การประกอบอาชีพและเครื่องใช้ในครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายโดยยึดอายุการใช้งานของ เครื่องมือ อุปกรณ์การประกอบอาชีพ และเครื่องใช้ในครัวเรือน อีกทั้งยังยกระดับฝีมือช่างชุมชนและพัฒนาทักษะอาชีพการ ซ่อมบำรุงและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการแก่งช่างชุมชน ส่งเสริมการรวมกลุ่มช่างชุมชน ในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ผ่านเครือข่ายความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และพัฒนาศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนให้เกิดความยั่งยืน และยังทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในการถ่ายทอดความรู้ พัฒนาสู่ขนานมายพื้นฐานพัฒนา นวัตกรรมต่อยอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ชุมชนซึ่งทำให้ประชาชนสามารถลดรายจ่าย โดยการยึดอายุการใช้งานเครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ และเครื่องใช้อุปกรณ์ดำรงชีวิตประจำวันของครัวเรือน และสามารถลดการกู้ยืมเงินนอก ระบบของครัวเรือนที่นำมาใช้ในการดูแลรักษาและซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ในแง่ของนักเรียน นักศึกษาเป็นการเพิ่มประสบการณ์และความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน นักศึกษาในการออกไปปฏิบัติงานในชุมชนเป็นการสร้าง แหล่งปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการพัฒนาทักษะแก่นักเรียน นักศึกษาให้มีความสามารถ มีประสบการณ์ มีสมรรถนะและความ พร้อมสร้างช่องทางในการประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาและครู ได้มีกิจกรรมเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกัน โดยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ กับการทำงานในด้านการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง เครื่องมือช่าง อุปกรณ์การประกอบอาชีพและเครื่องใช้ในครัวเรือน พัฒนานวัตกรรมถ่ายทอด เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่งเสริม ประสิทธิภาพ การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐาน จึงก่อให้เกิดกิจกรรมศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนขึ้น โดย สภาพปัจจุบันการดำเนินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ความเสี่ยงในด้านการออกให้บริการทั้งด้านความต้องการของชุมชนไม่ตรงกับสาขาที่มีการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้าน งบประมาณที่มีจำกัด จำนวนครูและบุคลากรในการลงพื้นที่บริการมีไม่เพียงพอ ด้านประชาชนที่มีเวลาในการเข้าร่วมอบรม น้อยทำให้เกิดการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงมองว่าน่าจะมีความเสี่ยง มีความจำเป็นจนกระทั่งต้องทำวิจัย

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงจากความสำคัญข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารศูนย์ ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหาร ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อนำเสนอและประเมินการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ในการวิจัยขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาสภาพประกอบด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ดังนี้ ผู้บริหารสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด สุราษฎร์ธานี จำนวน 5 คน หัวหน้างานโครงการพิเศษและบริการชุมชน จำนวน 5 คน และครูประจำศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง

1.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังนี้ ผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานโครงการพิเศษและบริการชุมชน จำนวน 2 คน และตัวแทนผู้รับบริการ จำนวน 1 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง

1.3 ขั้นตอนการนำเสนอและประเมิน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้ร่วมประชุมกลุ่มสนทนา ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ ในการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารความเสี่ยง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ดังนี้ ผู้อำนวยการ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 2 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 2 คน และ หัวหน้างานโครงการพิเศษและบริการชุมชน จำนวน 1 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีลำดับขั้นในการสร้าง เครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดประเด็นการร่างแบบการบริหารความเสี่ยงขึ้นมาเป็นแนวทางการร่างแบบ 3) นำร่างแบบการบริหารที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนตรวจสอบเครื่องมือ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 4) ปรับร่างแบบการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิง ลึก

2.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ในขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ ใช้ในขั้นตอนการศึกษาแนวทาง คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ซึ่งมีลำดับ ขั้นในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ร่างแบบการบริหารความเสี่ยงของตนเอง 2) นำร่างแบบที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 3) นำไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด 4) นำผลการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง จัดทำเป็นแนวทาง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของ สถานศึกษา 2) การเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึก มีขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยพิจารณาว่าผู้ให้ ข้อมูลนั้นมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการสามารถตอบปัญหาที่ต้องการเกี่ยวข้องได้หรือไม่ (2) ผู้วิจัยขอหนังสือจาก บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครศรีธรรมราช ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ให้ สัมภาษณ์เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (3) ขั้นแนะนำตัวผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนั้นจึงกำหนดวันเวลาสัมภาษณ์วิธีการดังกล่าว (4) สัมภาษณ์รายบุคคลเพื่อทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสนอร่างแบบการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โดยให้ความสำคัญกับความคิดในทัศนะของผู้ให้

ข้อมูล โดยมุ่งหาข้อมูลเชิงคุณภาพและใช้ข้อมูลเชิงพรรณนามีประเด็นในการสัมภาษณ์อย่างชัดเจนและใช้คำถามแบบเปิดกว้าง มีการเตรียมตัวก่อนทำการสัมภาษณ์โดยมีการหาความรู้เกี่ยวในเรื่องที่จะสัมภาษณ์อย่างเพียงพอและมีการสร้างความสัมพันธ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวตามบทบาทที่กำหนดให้โดยใช้เทคนิคการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้เกิดความรู้สึกประทับใจ ความไว้วางใจและกล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลตามที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และขออนุญาตบันทึกการสนทนาให้ข้อมูลสัมภาษณ์ด้วย โดยการสัมภาษณ์บันทึกเสียง และถอดความออกมาเรียบเรียงต่อไป

3.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง 1) เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยได้พิจารณาว่าผู้ให้ข้อมูลนั้นจะต้องมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการสามารถตอบปัญหาที่ต้องการเกี่ยวข้องได้หรือไม่ 2) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครศรีธรรมราชทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน 3) ขึ้นแนะนำตัวผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เป็นการกำหนดบทบาทของผู้วิจัย แบบเปิดเผย 4) สัมภาษณ์รายบุคคลเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอร่างแบบการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โดยให้ความสำคัญกับความคิดเห็นในทัศนะของผู้ให้ข้อมูล มุ่งหาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยมีการหาความรู้เกี่ยวในเรื่องที่จะสัมภาษณ์อย่างเพียงพอและสร้างความสัมพันธ์ โดยใช้เทคนิคการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้เกิดความรู้สึกประทับใจ ความไว้วางใจและกล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลตามที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้ระยะเวลาโดยประมาณ 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และในทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพิ่มเติมผ่านทางโทรศัพท์ในกรณีของการศึกษาเพื่อจะเป็นการเพิ่มเติมข้อมูลในช่วงระหว่างการเก็บข้อมูลให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น การรวบรวมข้อมูลประกอบเพิ่มเติมและการรวบรวมข้อมูลทุกส่วนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการสัมภาษณ์บันทึกเสียงถาวรชุดบันทึกและถอดความออกมาเรียบเรียงต่อไป 5) ขั้นตอนการเก็บรักษาข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล

3.3 ขั้นตอนการนำเสนอแนวทาง ในการจัดสนทนากลุ่ม นำเสนอการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะมีกระบวนการดังนี้ 1) ทำหนังสือแจ้งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทราบพร้อมด้วยร่างการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ 2) ดำเนินการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามวันเวลาและสถานที่กำหนด 3) บันทึกผลการสนทนากลุ่ม ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและพรรณนาจากการสัมภาษณ์ข้อมูล และเพิ่มเติมจากการสนทนากลุ่มโดยประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ การศึกษาขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการศึกษาสภาพ มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการนำรายละเอียดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน มาเป็นแนวทางแล้วนำผลการสัมภาษณ์จากผู้เกี่ยวข้อง แยกแยะประเด็น รวบรวมและเรียบเรียงในแต่ละแนวทาง 2) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้น 3) ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำเสนอในการสร้างการดำเนินงานและการประชุมกลุ่มสนทนา

4.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการนำรายละเอียดจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน สร้างเป็นแนวทางตามผลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 2) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้น 3) ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำเสนอในการประชุมสนทนากลุ่ม

4.3 ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายละเอียดการดำเนินการโดยการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขให้เนื้อหามีความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วนำไปปรับตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำเป็นการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

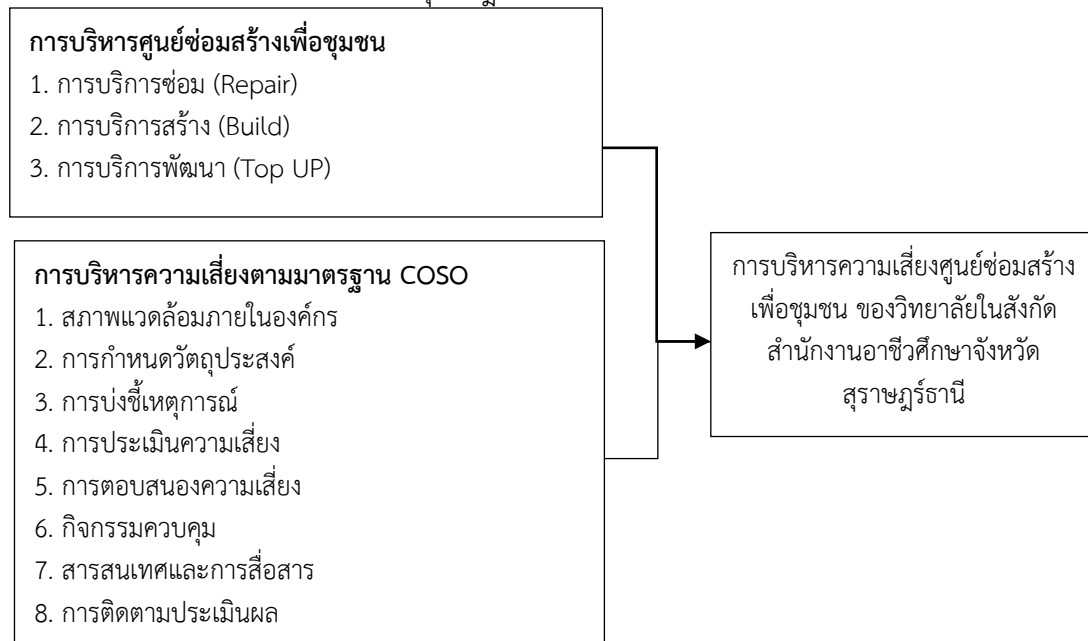
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน และได้ทำการสังเคราะห์จนได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โดยศึกษาและสังเคราะห์กรอบแนวคิดจากนักวิชาการ และงานวิจัยอื่นๆ สามารถแบ่งกิจกรรมการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ได้ 3 กิจกรรม คือ 1) การบริการซ่อม 2) การบริการสร้าง 3) การบริการพัฒนา

2. การศึกษาหลักการบริหารความเสี่ยง โดยศึกษาและสังเคราะห์กรอบแนวคิดจากนักวิชาการ และงานวิจัยอื่นๆ สามารถแบ่งการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ได้ 8 ขั้นตอน คือ 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ 4) การประเมินความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยง 6) กิจกรรมควบคุม 7) สารสนเทศและการสื่อสาร 8) การติดตามประเมินผล

ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปเป็นกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการสำรวจพื้นที่ที่มีความพร้อม แต่ไม่ครอบคลุมทุกการให้บริการ และการจัดการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน มีความเสี่ยงในด้านการออกให้บริการ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการด้านบริการ ให้สอดคล้องบริบทของสถานศึกษาเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลก่อให้เกิดการสร้างเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ 1) การบริการซ่อม (Repair) การบริการซ่อมได้บูรณาการให้นักเรียน นักศึกษา ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อขอตั้งศูนย์ซ่อมในมีการวางแผนการจัดการซ่อมให้สอดคล้องกับการจัดการเรียน การสอนของสถานศึกษา และเป็นการปูพื้นที่ออกให้บริการประชาชน มีพื้นที่บริการที่เหมาะสม พื้นที่ตามการประสานงานของผู้รับผิดชอบ ประสานกับผู้นำชุมชนในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมด้านการบริการซ่อมและขั้นตอนการบริการ โดยเก็บข้อมูลการให้บริการทุกครั้งเพื่อออกบริการ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทำหน้าที่ศูนย์บริการเพื่อให้บริการประชาชน กำหนดให้เป็นบริการวิชาชีพตามกิจกรรมที่ได้จำนวนเป้าหมายตามกำหนด แต่หากไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนบริเวณชุมชนที่ให้บริการ อาจเกิดเหตุอันไม่พึงประสงค์ไม่ประสบผลสำเร็จ หรือเกิดความล่าช้าในการดำเนินโครงการ 2) การบริการสร้าง (Build) มีการวางแผนการจัดการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนในสภาพปัจจุบัน มีการสำรวจพื้นที่เป้าหมายในการออกบริการ ประสานผู้นำชุมชนเพื่อหาข้อมูล ตามอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนที่ออกบริการ ตามบริบทของสถานศึกษา สถานศึกษามีศักยภาพในการให้บริการอาชีพใหม่ให้กับประชาชน โดยวิทยาลัยบุคลากร นักเรียน นักศึกษา สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถและทักษะ ประชุมชี้แจงเพื่อสรุปวิชาชีพที่จะออกบริการ เพื่อหาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเรื่องการจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างชี้แจงรายละเอียดภารกิจหลักของโครงการ การปรับปรุงแบบการดำเนินงานและบทบาทของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนให้ครอบคลุม โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา โดยการบูรณาการให้นักเรียน นักศึกษา ได้ปฏิบัติงานจริง และครู บุคลากรสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมสร้างหรือต่อยอดอาชีพเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน 3) การบริการพัฒนา (Top up) สภาพการบริหารพัฒนา มีการบริหารจัดการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ดังนี้คือ มีการประสานงานกับชุมชนในเขตพื้นที่บริการ เพื่อสำรวจการทำภารกิจในชุมชน เพื่อที่จะให้ศูนย์ดำเนินการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ต่อยอดธุรกิจ ให้สามารถยกระดับและสามารถนำไปสู่การแข่งขันเชิงพาณิชย์และยกระดับสินค้าให้มีคุณค่ามีราคาสามารถนำเสนอขายในท้องตลาดได้ ติดต่อประสานงานกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อดำเนินงานกำหนดรูปแบบการปฏิบัติงาน ตามความต้องการของชุมชน เพราะว่าการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน มีกรอบการดำเนินงานไว้เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ แต่ในสภาพพื้นที่ สภาพของชุมชนมีความหลากหลาย มีความต้องการที่แตกต่างกัน อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนตามแต่นโยบายของรัฐบาลทำให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน

ดังที่ ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า

“วิทยาลัยเก็บข้อมูลการให้บริการซึ่งบางวิทยาลัยอาจจะไม่มีสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของชุมชน”

สัมภาษณ์ นาย ก, รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ (6 ตุลาคม 2566)

“แอปพลิเคชันช่างอาชีพ ของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน แบบถาวร เป็นแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการได้สะดวก รวดเร็ว แต่ประสบปัญหาในการให้บริการเนื่องจากแอปพลิเคชันไม่มีความเสถียร” สัมภาษณ์ นาย ข, รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ (18 ตุลาคม 2566)

“ความพร้อมของสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี จะจัดการเรียนการสอนด้วยสาขาพาณิชยกรรม คหกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งมีความเสี่ยงในดำเนินการประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อลงพื้นที่และให้บริการซ่อมตามที่ได้กำหนด” สัมภาษณ์ นาย ค, รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี (24 ตุลาคม 2566)

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า

แนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย (1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัย เพื่อประกาศใช้ระดับวิทยาลัย (2) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เพื่อประกาศใช้ในส่วนงาน (3) เมื่อเสร็จแล้ว ให้แจ้งรายชื่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาทราบ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ของวิทยาลัยจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานของวิทยาลัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้ (1) กำหนดพันธกิจของวิทยาลัย (2) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจที่กำหนดไว้ (3) กำหนดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับวิทยาลัย (4) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (1) ประเด็นความเสี่ยง คณะกรรมการประจำส่วนงานวิเคราะห์ ประเด็นความเสี่ยง และระบุปัจจัยเสี่ยงควรมีความเชื่อมโยงกับผลความสำเร็จตามเป้าหมายของวิทยาลัย แยกตามประเภทความเสี่ยงของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ดังนี้ (1) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (2) ความเสี่ยงด้าน (3) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (4) ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ภายนอก (5) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (2) การระบุปัจจัยความเสี่ยง วิธีการระบุปัจจัยเสี่ยงระดับวิทยาลัยและระดับศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (1) ระดับวิทยาลัย ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญอันมีผลกระทบต่อวิทยาลัย (2) ระดับศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นประจำทุกปีการศึกษา 4) การประเมินความเสี่ยงการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา (1) การประเมินความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่ระบุ (2) การจัดลำดับความเสี่ยง ระดับวิทยาลัย และระดับศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน 5) การตอบสนองความเสี่ยงการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา เป็นขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยงโดยการนำกลยุทธ์มาตรการมาใช้ปฏิบัติในทุกส่วนของวิทยาลัย มีเป้าหมายคือ (1) ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงนั้น (2) ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยง (3) เปลี่ยนลักษณะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้เป็นไปในรูปที่ยอมรับได้ 6) กิจกรรมควบคุมความเสี่ยงการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งไว้ 4 ประเภทคือ (1) การควบคุมเพื่อการป้องกัน เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง (2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ เพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว (3) การควบคุมโดยการชี้แนะ กระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข เพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต 7) สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความชัดเจนในการสั่งการ แบ่งพิจารณาเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (1) ข้อมูลสารสนเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสนใจและใช้ข้อมูลสารสนเทศโดยเฉพาะข้อมูลที่มีลักษณะเป็นสิ่งบอกเหตุ ประกอบการตัดสินใจ ส่วนผู้ปฏิบัติงานใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ออกมาจากฝ่ายบริหารเป็นเครื่องชี้นำทิศทางการปฏิบัติหน้าที่ (2) การสื่อสาร การสื่อสารที่ดีต้องประกอบด้วยทั้งระบบการสื่อสารกันภายในองค์กรหรือการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในองค์กรเดียวกัน ซึ่งควรจัดให้เป็นรูปแบบการสื่อสารสองทาง และอีกระบบถือการสื่อสารภายนอกซึ่งเป็นการสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ นอกองค์กร 8) การติดตามประเมินผล (1) การติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง มีการจัดทำแผนการติดตามและจัดทำรายงานการติดตามปีละ 2 ครั้งของปีการศึกษา (2) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อที่ผู้บริหารที่สังกัดนำไปใช้ในการปรับแผน ในรอบปีการศึกษาถัดไป (3) การจัดทำรายงานผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีการศึกษา เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้กับบุคลากรในวิทยาลัยทราบถึงความเสี่ยงของวิทยาลัยต่อไป

ดังที่ ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า

“วิทยาลัยที่ได้โครงการการสอนวิชาชีพพระยาล้าน เพื่อบริการประชาชน สถานศึกษาจะมีศักยภาพในการให้บริการอาชีพใหม่ให้กับประชาชน” สัมภาษณ์นาย ง, รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี (5 ตุลาคม 2566)

“สภาพปัจจุบัน มีการวางแผนการจัดการบริการด้วยการอบรมหรือสนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาอาชีพที่ต้องการ ที่สถานศึกษาสามารถให้บริการให้ความรู้พัฒนาอาชีพได้” สัมภาษณ์นาย จ, หัวหน้างานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี (30 ตุลาคม 2566)

“วิทยาลัยมีการประชุมปรึกษาหารือประจำปีงบประมาณ ก่อนปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ การปรับปรุงแบบการดำเนินงานและบทบาทของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนให้ครอบคลุม” สัมภาษณ์นาย ณ หัวหน้างานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน วิทยาลัยการอาชีพไชยา (17 พฤศจิกายน 2566)

3. การนำเสนอและประเมินการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ควรคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้สำเร็จประกอบด้วย (1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัย เพื่อประกาศใช้ระดับวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัยนโยบายการบริหารความเสี่ยงจากผู้อำนวยการสถานศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัย เพื่อรายงานต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา (2) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เพื่อประกาศใช้ในส่วนงาน และเสนอให้กับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัยทราบ (3) เมื่อเสร็จแล้ว ให้ทำบันทึกข้อความ แจ้งให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อทราบ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ จะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและทิศทางการดำเนินงานของวิทยาลัย ในการปฏิบัติงานซึ่งควรมีลำดับขั้นตอนดังนี้ (1) กำหนดพันธกิจของวิทยาลัย (2) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจที่กำหนดไว้ (3) กำหนดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับวิทยาลัย (4) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (1) ประเมินความเสี่ยงคณะกรรมการประจำส่วนงานวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยง และระบุปัจจัยเสี่ยงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ตามแผนงานของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนและโอกาสของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอันจะส่งผลกระทบต่อประเภทของความเสี่ยงในการระบุความเสี่ยงออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (1) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (2) ความเสี่ยงด้านการเงิน (3) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (4) ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ภายนอก (5) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 4) การประเมินความเสี่ยงการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา (1) การประเมินความเสี่ยง ให้ดำเนินการประเมินความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่ระบุ โดยการพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ ของความเสี่ยงนั้นๆ (2) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วนำมาจัดลำดับ เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยงการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา นำกลยุทธ์มาตรการหรือแผนงานมาใช้ปฏิบัติเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดความเสียหายของผลกระทบ มีเป้าหมายคือ (1) ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงนั้น (2) ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้นในกรณีที่มีความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น (3) เปลี่ยนลักษณะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้ยอมรับได้ 6) กิจกรรมควบคุมความเสี่ยงการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยงแบ่งประเภทการควบคุมไว้ 4 ประเภทคือ 1) การควบคุมเพื่อการ 2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ 3) การควบคุมโดยการชี้แนะ 4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข 7) สารสนเทศและการสื่อสาร แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (1) ข้อมูลสารสนเทศ (2) การสื่อสาร 8) การติดตามประเมินผล (1) การติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง จัดทำแผนการติดตามและจัดทำรายงานการติดตามปีละ 1 ครั้งก่อนสิ้นปีงบประมาณ (2) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงให้มีการใส่ข้อเสนอแนะลงไป ปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีการศึกษาถัดไป (3) การจัดทำรายงานผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีการศึกษา เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้กับบุคลากรในวิทยาลัยทราบต่อไป โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานประจำปี และลดผลกระทบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ดังที่ ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า

“โครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากรเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ควรคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งผลให้การบริหารความเสี่ยง” สัมภาษณ์นาย ณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาดิษฐ์ (19 มกราคม 2567)

“การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัย มีการจัดทำแผนการติดตามและจัดทำรายงานการติดตามปีละ 1 ครั้ง ก่อนสิ้นปีงบประมาณ” สัมภาษณ์นางสาว ญ, ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี (19 มกราคม 2567)

“การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเป็นขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยงโดยการนำกลยุทธ์มาตรการหรือแผนงาน มาใช้ปฏิบัติในทุกส่วนงานของวิทยาลัยเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดความเสียหายของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก ความเสี่ยงในการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ” สัมภาษณ์นาง ญ, รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพไชยา (19 มกราคม 2567)

อภิปรายผล

สภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การจัดการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน สภาพปัจจุบัน มีความเสี่ยงในด้านการออกให้บริการ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการด้านบริการ ให้สอดคล้องบริบทของสถานศึกษาเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลก่อให้เกิดการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ 1) การบริการซ่อม ได้บูรณาการให้นักเรียน ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อขอตั้งศูนย์ซ่อมให้มีการวางแผนการจัดการซ่อมให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ประสานกับผู้นำชุมชนในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมด้านการบริการซ่อมและขั้นตอนการบริการ 2) การบริการสร้าง มีการสำรวจพื้นที่เป้าหมายในการออกบริการ ประสานผู้นำชุมชนเพื่อหาข้อมูล ตามบริบทของสถานศึกษา โดยการบูรณาการให้นักเรียน นักศึกษา ได้ปฏิบัติงานจริง และครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมสร้างหรือต่อยอดอาชีพเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน 3) การบริการพัฒนา มีการประสานงานกับชุมชนในเขตพื้นที่บริการ เพื่อสำรวจการทำภารกิจในชุมชน ดำเนินงานกำหนดรูปแบบการปฏิบัติงาน ตามความต้องการของชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของชุมชนมีความหลากหลาย มีความต้องการที่แตกต่างกัน อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ทำให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญแก้ว จันรัตน์ (2562) ศึกษาการบริหาร ความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเสี่ยงด้านการเงิน ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน

แนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย (1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัย (2) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (3) เมื่อเสร็จแล้ว ให้แจ้งรายชื่อให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อทราบ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจ 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (1) ประเมินความเสี่ยง วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยง และระบุปัจจัยเสี่ยง แยกตามประเภทความเสี่ยงของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (2) การระบุปัจจัยความเสี่ยง 4) การประเมินความเสี่ยง (1) การประเมินความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่ระบุ (2) การจัดลำดับความเสี่ยง จัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยง นำกลยุทธ์ มาตรการมาใช้ปฏิบัติในวิทยาลัย 6) กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง ใช้เป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ 7) สารสนเทศและการสื่อสาร (1) ข้อมูลสารสนเทศ ใช้ข้อมูลสารสนเทศโดยเฉพาะข้อมูลที่มีลักษณะเป็น สิ่งบอกเหตุ ประกอบการตัดสินใจ (2) การสื่อสาร จัดให้เป็นรูปแบบการสื่อสารสองทาง 8) การติดตามประเมินผล (1) การติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง มีการจัดทำแผนการติดตามและจัดทำรายงานการติดตามปีละ 2 ครั้งของปี การศึกษา (2) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการปรับแผน และวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อไป (3) การจัดทำรายงานผล เสนอผู้อำนวยการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภักดิ์ คนอยู่ (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคณะชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัย

พบว่า สภาพการบริหาร ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนคณะชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมคือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และด้านการดำเนินงานตามลำดับ

ผลการนำเสนอและประเมินการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย (1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับวิทยาลัย (2) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เพื่อประกาศใช้ในส่วนงาน (3) เมื่อเสร็จแล้ว ให้ทำบันทึกข้อความ แจ้งผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อทราบ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและทิศทางของวิทยาลัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้ (1) กำหนดพันธกิจของวิทยาลัย (2) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจ (3) กำหนดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ (4) กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (1) วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยง โดยจัดประเภทของความเสี่ยงออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (1) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (2) ความเสี่ยงด้านการเงิน (3) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (4) ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ภายนอก (5) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 4) การประเมินความเสี่ยง (1) การประเมินความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยง (2) การจัดลำดับความเสี่ยง จัดลำดับความรุนแรง 5) การตอบสนองความเสี่ยง นำกลยุทธ์มาใช้ปฏิบัติในทุกส่วนงาน 6) กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง เครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ (1) การควบคุมเพื่อการ (2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจสอบ (3) การควบคุมโดยการชี้แนะ (4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข 7) สารสนเทศและการสื่อสาร แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (1) ข้อมูลสารสนเทศ 2) การสื่อสาร 8) การติดตามประเมินผล (1) การติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง จัดทำรายงานการติดตามปีละ 1 ครั้งก่อนสิ้นปีงบประมาณ (2) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีการศึกษาถัดไป (3) การจัดทำรายงานผลเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พระเจษฎา ญาณิสโร (2561) ศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 พบว่า สภาพการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีความเสี่ยง ได้แก่ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหาร วิชาการ และด้านบริหารทั่วไป ตามลำดับ แนวทางทางการบริหารความเสี่ยงที่ได้จากการวิจัยคือ ต้องจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นขั้นตอน 8 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน 2. กำหนดวัตถุประสงค์ 3. ระบุความเสี่ยง 4. ประเมินความเสี่ยง 5. ตอบสนองความเสี่ยง 6. กำหนดกิจกรรมควบคุม 7. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร 8. ติดตามผลและรายงาน

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 8 ส่วน ของการบริการซ่อม การบริการสร้าง และการบริการพัฒนา ดังนี้

1. เป้าประสงค์ คือ เป้าหมายที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้เป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยชื่อว่า “การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี”

2. ขอบเขตการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ประกอบด้วย การให้บริการแก่ประชาชน 3 กิจกรรมคือ 1) การบริการซ่อม 2) การบริการสร้าง 3) การบริการพัฒนา

3. การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ 4) การประเมินความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยง 6) กิจกรรมควบคุม 7) สารสนเทศและการสื่อสาร 8) การติดตามประเมินผล เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนทั้ง 8 องค์ประกอบ บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

สภาพการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี การสำรวจพื้นที่ไม่ครอบคลุมทุกการให้บริการ มีความเสี่ยงในด้านการออกให้บริการ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการด้านบริการ ให้สอดคล้องบริบทของสถานศึกษา 1) การบริการซ่อม (Repair) มีการวางแผนการจัดการซ่อมให้สอดคล้องกับการจัดการเรียน การสอนของสถานศึกษา และเป็นการปูพื้นที่ออกให้บริการประชาชน 2) การบริการสร้าง (Build) การสำรวจพื้นที่เป้าหมายในการออกบริการ ประสานผู้นำชุมชนเพื่อหาข้อมูลตามบริบทของสถานศึกษา สถานศึกษามีศักยภาพในการให้บริการอาชีพใหม่ให้กับประชาชน โดยวิทยาลัยบุคลากร นักเรียน นักศึกษา สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถและทักษะ ประชุมชี้แจงเพื่อสรุปวิชาชีพที่จะออกบริการ โดยการบูรณาการให้นักเรียน นักศึกษา ได้ปฏิบัติงานจริง และครู บุคลากรสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมสร้างหรือต่อยอดอาชีพเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน 3) การบริการพัฒนา (Top up) ประสานงานกับชุมชนในเขตพื้นที่บริการ เพื่อที่จะให้ศูนย์ดำเนินการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ต่อยอดธุรกิจ ให้สามารถยกระดับและสามารถนำไปสู่การแข่งขันเชิงพาณิชย์และยกระดับสินค้าให้มีคุณค่ามีราคาสามารถนำเสนอขายในท้องตลาดได้

แนวทางการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าแนวทางมี 8 องค์ประกอบ ประกอบด้วย (1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (4) การประเมินความเสี่ยง (5) การตอบสนองความเสี่ยง (6) กิจกรรมควบคุม (7) สารสนเทศและการสื่อสาร (8) การติดตามประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

1.2 สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดควรมีบทบาทหน้าที่ในการติดตามและประเมินการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการลดความเสี่ยงในการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เพื่อให้ระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้และตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ เพื่อพัฒนาศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนในระดับอาชีวศึกษาภาคใต้ต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีไปใช้

2.2 ควรศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เพื่อยกระดับการให้บริการและความพึงพอใจแก่ประชาชน

เอกสารอ้างอิง

ขวัญแก้ว จันทรัตน์. (2562). *การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).

พระเจษฎา ญาณิสสุโร (บุญมาพัก). (2561). *แนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3*. (พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).

วรกานต์ คนอยู่. (2558). *การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคณะชั้นในเขต ภาคเหนือตอนล่าง*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยเชียงใหม่).

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). *คู่มือปฏิบัติงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

_____. (2562). *ภารกิจนโยบาย สอศ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

